

Nume _____

Prenume _____

An, grupă _____; Timp: **60** min.

Examen. Obligații. 19.06.2017

I. Încercuiți doar răspunsul (răspunsurile) corect (corecte). (5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări)

1. Novația prin schimbarea obiectului:

- a) se deosebește de darea în plată prin aceea că necesită invariabil acordul creditorului;
- b) se deosebește de obligația alternativă prin aceea că cele două prestații nu fac simultan obiectul obligației;
- c) se deosebește de obligația facultativă prin aceea că presupune întotdeauna o convenție distinctă, ulterioară nașterii obligației.

2. Obligația indivizibilă poate fi cerută la plată de unicul creditor:

- a) oricărui dintre debitorii solidari, doar dacă indivizibilitatea e naturală;
- b) tuturor codebitorilor solidari, doar dacă indivizibilitatea rezultă din acordul părților;
- c) fiecărui debitor, doar partea sa, când se execută prin echivalent respectiva datorie indivizibilă.

3. Textul legal care stabilește că: „Rezoluțiunea poate avea loc pentru o parte a contractului, numai atunci când executarea sa este divizibilă”:

- a) instituie o derogare de la regula caracterului indivizibil al plății;
- b) reprezintă o simplă aplicație a regulii potrivit căreia rezilierea contractelor cu executare succesivă produce efecte doar pentru viitor;
- c) lasă deschisă posibilitatea celui care a solicitat rezoluțiunea de a pretinde ulterior executarea acelei părți a contractului rămase în vigoare.

4. Dacă debitorul se obligă față de creditor să execute mai multe prestații:

- a) obligația e conjunctivă;
- b) obligația poate fi facultativă, când debitorul se liberează executând cel puțin două prestații, ambele fiind principale, la alegerea creditorului;
- c) obligația e alternativă, dacă toate prestațiile sunt principale.

5. O remitere de datorie pecuniară:

- a) este totală, dacă nu se prevede contrariul în act;
- b) poate fi *de lege lata* și cu titlu oneros;
- c) acordată debitorului principal liberează și pe fideiutor, atunci când ea este făcută printr-un act unilateral.

6. Dacă A, proprietarul unui imobil – teren și construcție, ipotecat în favoarea unei bănci, vinde acest imobil, iar prețul nu este achitat la momentul încheierii contractului:

- a) A va putea solicita intabularea cu rangul 1 în beneficiul său a dreptului de ipotecă legală asupra imobilului, aceasta fiind preferată față de garanția convențională anterioară;
- b) ipoteca anterioară „se strămută asupra prețului sau altor bunuri rezultate din înstrăinarea bunului ipotecat”;
- c) contractul de vânzare este lovit de nulitate dacă în contractul anterior de ipotecă se stipula că: „*imobilul ipotecat nu poate fi înstrăinat sau grevat până la plata integrală a împrumutului garantat*”.

7. Compensația legală:

- a) nu este împiedicată de acordarea unui termen judiciar de grație;
- b) nu poate opera împotriva voinței terților dobânditori;
- c) operează de fiecare dată când creanțele reciproce au ca obiect bunuri de gen.

8. Posibilitatea celui desemnat să primească în locul creditorului plata (o tonă de portocale) de a refuza mai apoi remiterea portocalelor către creditor, până la momentul la care i se restituie cheltuielile făcute cu conservarea lor:
- nu are nicio valoare juridică, încălcând regula relativității plății;
 - este exclusă, cât timp prin contractul dintre el și creditor nu s-a stabilit dreptul la sumele respective;
 - semnifică invocarea excepției de neexecutare.
9. Obligația fideiursorului:
- este întotdeauna născută din contract, mai puțin în cazul fideiusionii legale;
 - se deosebește de solidaritatea pasivă prin aceea că are o cauză diferită de cea a obligației principale, chiar dacă reprezintă un accesoriu al acesteia;
 - nu se stinge în cazul confuziunii dintre calitatea de creditor și aceea de fideiutor.
10. Cesionarul creanței având ca obiect o sumă de bani și născută dintr-un contract anterior:
- va putea, în caz de neplată la scadență, să pretindă despăgubiri de la debitor în cuantumul stabilit prin clauza penală cuprinsă în contractul de cesiune;
 - nu va putea fi ținut, în temeiul clauzei din contractul inițial, să accepte la plată o altă prestație din partea debitorului;
 - va fi ținut, în caz de neplată la scadență, să pretindă despăgubiri pentru prejudiciul suferit doar în limita cuantumului maxim stabilit prin clauza de plafonare a răspunderii cuprinsă în contractul inițial.
11. Cel care, fără a avea o obligație în acest sens, a reparat acoperișul distrus de furtună al casei lui X, vecinul său plecat din țară:
- este obligat să efectueze reparații și la anexele gospodărești, afectate de același eveniment meteo, în baza obligației gestorului de a se comporta ca un bun proprietar;
 - nu va fi despăgubit dacă înainte de a interveni ar fi avut posibilitatea să îl anunțe pe X, dar nu a făcut-o;
 - va fi despăgubit pentru prejudiciul corporal suferit prin ruperea unei grinzi din acoperiș, pe temeiul răspunderii lui X pentru lucruri.
12. Dacă, printr-un contract, A se obligă față de B să obțină consimțământul lui C la încheierea, în calitate de locatar, a unui contract de locațiune cu B:
- în cazul refuzului lui C, se va putea angaja răspunderea contractuală a lui A, numai dacă B probează că A nu a depus toată diligența necesară pentru a-l convinge pe C;
 - B se va putea îndrepta contra lui A pe cale oblică pentru a obține chiria neachitată de C;
 - obligația lui A nu este susceptibilă de executare silită în natură.
13. În caz de neexecutare a unei obligații contractuale:
- în principiu, creditorul nu poate declara unilateral rezoluțiunea contractului decât după acordarea unui termen de plată debitorului;
 - excepția de neexecutare a contractului poate fi invocată numai dacă neexecutarea este culpabilă debitorului;
 - creditorul va putea cere angajarea răspunderii delictuale a terțului care a împiedicat executarea obligației.
14. Terțul achizitor chemat în judecată prin acțiune pauliană:
- va putea invoca prematuritatea acțiunii, dacă creanța reclamantului nu este ajunsă la scadență;
 - se va putea apăra arătând că reclamantul ar putea pretinde debitorului său prestația de *a face* subsidiară, prevăzută cu titlu de obligație facultativă;
 - se poate opune executării silite a bunului său, plătind creditorului suma datorată de înstrăinător.
15. În cazul în care părțile unei vânzări în care se prevede că prețul s-a achitat deja se înțeleg în secret că prețul nu se va plăti, actul fiind gratuit:
- fideiutorul, garant al obligației cumpărătorului de restituire a împrumutului contractat pentru plata prețului, va putea opune creditorului împrumutător excepția simulației;
 - caracterul gratuit al actului nu va putea fi invocat de cumpărătorul urmărit pe cale oblică de un creditor chirografar al înstrăinătorului;

- c) succesorii înstrăinătorului, cărora liberalitatea le încalcă rezerva succesorală, vor fi ținuți să probeze simulația, numai dacă dobânditorul nu aduce chitanța sau extrasul de cont bancar care atestă efectuarea plății.

II. Speța (4 p.)

VA face parte din grupa de vânătoare care va merge în zona Sopor pentru a captura un muflon evadat de la zoo Târgu Mureș. Deplasarea celor trei vânători, înarmați cu arme de foc, dar și cu dispozitive de tranchilizat, se face împreună cu câinii acestora, pe un traseu convenit între vânători și zoo. Oamenii și câinii călătoresc într-o autospecială prevăzută cu o cușcă, în care urmează să fie pus muflonul, animalul trebuind să fie capturat viu, nefiind considerat unul periculos. În apropierea zonei în care animalul sălbatic a fost semnalat, vânătorii fac popas în dorința de a mânca și de a-și definitiva planul de capturare. Opriți fiind deja, vânătorii observă o mișcare suspectă în tufărișul din apropiere și doi dintre ei decid să cerceteze zona. VA și un coleg, înarmați și precedați de câini, înaintează și trag în direcția unui tufiș din care se zărea forma unui animal.

Primăria Sopor cheamă în judecată grădina zoo din Târgu Mureș, reclamând că un animal al acesteia a distrus un solar experimental, amenajat pe domeniul privat al comunei, unde erau sădite mai multe soiuri de tomate. Paguba se ridică la 2.000 de lei, reprezentând cheltuielile de amenajare și materialele necesare solarului, precum și cheltuieli indirecte, reprezentate de pierderea șanseii ca recolta să fie culeasă. Direcțiunea grădinii zoologice se apără invocând că nu are nicio vină în evadarea animalului, că paza acestuia era asigurată de o persoană fizică, animalul nefiind în supravegherea sa, cu atât mai mult cu cât muflonul era evadat la momentul producerii daunelor. În plus, se probează că muflonul nu a rupt decât învelișul de plastic al solarului, răsadurile fiind distruse de caprele localnicilor, care ar trebui să repare paguba reclamată de primărie, ceea ce dovedește o culpă a localnicilor, asimilabilă unui caz fortuit, cu efect exonerator față de zoo.

Grădina zoo din Târgu Mureș intenționează o acțiune împotriva lui VA căruia îi cere repararea prejudiciului de 12.000 de lei reprezentat de contravaloarea muflonului ucis, de cheltuielile cu organizarea și prinderea animalului evadat, precum și de prețul cumpărării unui alt animal din aceeași specie. VA se apără, dovedind că: - nu are nicio culpă în moartea muflonului, pentru că a tras doar cu tranchilizante, unul nimerind ținta; - colegul său ar fi vinovat de uciderea muflonului, pentru că a tras cu alice, din care două au atins animalul; - acțiunea oricum ar trebui respinsă, căci proprietarul răspunde pentru animalele sale; - răspunderea delictuală nu se angajează dacă se acționează pe riscul victimei, iar uciderea muflonului nu putea fi exclusă, deci, pieirea bunului are efect exonerator față de VA, riscul aparținând grădinii zoologice.

În prima acțiune, instanța dă câștig de cauză Primăriei Sopor, obligând grădina zoo la repararea prejudiciului reclamat, dar în solidar cu proprietarii caprelor. În cea de a doua, instanța îl condamnă la reparație pe VA, pentru întregul prejudiciu reclamat, pe temeiul răspunderii pentru paza lucrului, adică a armei cu tranchilizate folosită de pârâtul VA, iar pe celălalt vânător îl absolvă de răspundere pe motiv că nu există o cauzalitate directă între culpa acestuia și prejudiciu.

Analizați starea de fapt și susținerile din speță. Dați o soluție motivată în drept.

Rezolvare:

I. 5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări

1. b,c	6.-	11.b
2. c	7.a	12.c
3. c	8.-	13.a,c
4. a	9.b	14.a,c
5. a,b	10.c	15.-

II. 4 p.

(1,5 p.) În raporturile dintre Primăria Sopor și zoo:

- nu se indică temeiul răspunderii; - răspunderea e delictuală.

- prejudiciul material: - cheltuielile de amenajare și materialele necesare solarului; - cheltuieli zise indirecte nu au acest caracter în speță; - recolta neculeasă nu reprezintă pierderea șansei, ci lucrurile cessans; - prin urmare, valoarea despăgubirilor trebuie recalculată;

Apărările grădinii zoologice: - lipsa de vină în evadarea animalului e relevantă doar dacă răspunderea e subiectivă; - dar apărarea zoo e construită ca și când răspunderea sa ar fi pentru animale; - paza este la comitent, iar nu la prepus (îngrijitorul animalului); - paza există și în situația în care animalul scapă de sub supraveghere, fiind irelevant că muflonul era evadat la momentul producerii daunelor; - culpa localnicilor are relevanță doar dacă răspunderea zoo ar fi subiectivă; - dacă se asimilează culpa cu un caz fortuit, nu are efect exonerator când răspunderea zoo e pentru fapta animalului; - efectul exonerator al culpei localnicilor, dacă se invocă răspunderea subiectivă a zoo, nu este decât parțial, iar nu total, cum se susține în speță.

(2 p.) În raporturile dintre VA și zoo:

- nu se indică temeiul răspunderii; - răspunderea e contractuală;

- prejudiciul reclamat de zoo e calculat greșit, cuprinzând aceeași daună de două ori (contravaloarea muflonului ucis și prețul cumpărării unui alt animal din aceeași specie);

Apărările lui VA: - culpa în inexecutarea contractului se prezumă; - culpă comună a vânătorilor în uciderea muflonului; - proprietarul răspunde pentru animalele sale doar față de terți, când răspunderea e delictuală; - în speță nu e o răspundere delictuală și nu e vorba de vreo victimă; - obligația lui VA era de rezultat (muflonul nu e decât o oaie, chiar sălbatică!), iar uciderea muflonului trebuia și putea fi evitată; - riscul pieririi bunului, suportat de proprietar, nu are relevanță în speță, el neavând niciodată vreun efect exonerator raportat la o acțiune prejudiciabilă a altuia (VA).

(0,50 p.) Soluția instanței: pentru cauza Primăriei Sopor: - nu se indică temeiul răspunderii; - obligarea în solidar trebuie să se întemeieze pe aceeași specie de răspundere. Pentru cauza lui VA: - regula non-cumulului e încălcată; - „cauzalitate directă între culpa acestuia și prejudiciu" este o expresie vagă, iar dacă răspunderea e contractuală, ar fi trebuit analizat raportul „direct și necesar" dintre faptul neexecutării și prejudiciul astfel produs (art. 1533).

Notă: Un punct este din oficiu.